

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАХОВСЬКИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор коледжу

В. Ф. Мащенко

31 серпня 2021 року

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПОРЯДОК РОЗРОБЛЕННЯ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ,
МОНІТОРИНГУ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНИХ ПРОГРАМ В
КАХОВСЬКОМУ АГРОТЕХНОЛОГІЧНОМУ ФАХОВОМУ
КОЛЕДЖІ

Розглянуто і схвалено
на засіданні педагогічної ради КАФК
від 31 серпня 2021 р. протокол № 1

I. Загальні положення

1.1. Положення про порядок розроблення, затвердження, моніторингу освітньо-професійних програм (надалі – Положення) Каховського агротехнологічного фахового коледжу (надалі – Коледж), розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», чинних Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів фахової передвищої освіти (далі – Ліцензійні умови), методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів фахової передвищої освіти та інших нормативних документів Міністерства освіти і науки України і передбачає формування проєктної (робочої) групи освітньо-професійної програми та групи забезпечення спеціальності у Каховському агротехнологічному фаховому коледжі.

1.2. Положення визначає процедури формування та затвердження складу проєктної (робочої) групи та групи забезпечення спеціальності, їх статус, функції та повноваження.

1.3. Проєктна (робоча) група – визначається наказом керівника закладу освіти, - група педагогічних працівників, які відповідальні за започаткування та реалізацію освітньої діяльності за освітньо-професійною програмою (надалі - ОПП) зі спеціальності на рівні фахової передвищої освіти і відповідають кваліфікаційним вимогам, визначеним Ліцензійними умовами.

1.4. Проєктна (робоча) група є складовою системи внутрішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти у Каховському агротехнологічному фаховому коледжі на рівні циклової комісії.

1.5. Група забезпечення спеціальності – група педагогічних працівників, для яких заклад освіти є основним місцем роботи і які відповідають за виконання освітньо-професійної програми за спеціальністю на рівні фахової передвищої освіти з освітньо-професійним ступенем фахового молодшого бакалавра, особисто беруть участь в освітньому процесі і відповідають кваліфікаційним вимогам, визначеним Ліцензійними умовами.

II. Порядок розроблення освітньо-професійної програми

2.1. Стандарти фахової передвищої освіти розробляються (розроблені) для кожної спеціальності відповідно до Національної рамки класифікацій і використовуються для визначення змісту та оцінювання результатів освітньої діяльності за освітньо-професійними програмами фахової передвищої освіти. Стандарти фахової передвищої освіти є обов'язковими до виконання всіма суб'єктами освітньої діяльності незалежно від форми власності та сфери управління.

2.2. Стандарт фахової передвищої освіти визначає такі вимоги до освітньо-професійної програми (надалі – ОПП):

- 1) вимоги до попередньої освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою;
- 2) перелік обов'язкових результатів навчання (загальних та спеціальних компетентностей) для здобувачів фахової передвищої освіти;
- 3) обсяг кредитів ECTS, необхідний для здобуття ступеня фахового молодшого бакалавра за відповідною спеціальністю;
- 4) форми атестації здобувачів фахової передвищої освіти;
- 5) вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти;
- 6) вимоги професійних стандартів.

2.3. Стандарти фахової передвищої освіти спеціальностей, необхідних для доступу до професій, для яких запроваджено додаткове регулювання, можуть містити додаткові вимоги до правил прийому, структури освітньо-професійної програми, змісту освіти, організації освітнього процесу та атестації випускників. Нормативний зміст підготовки здобувачів фахової передвищої освіти для відповідних ОПП формується у термінах програмних результатів навчання.

2.4. Успішне виконання ОПП особою є підставою для присудження їй відповідного ступеня фахової передвищої освіти.

2.5. Основні принципи, на основі яких розробляються ОПП:

- системність – дотримання відповідності мети, змісту ОПП, методів, форм, засобів, технологій і механізмів реалізації освітнього процесу очікуваним результатам навчання;
- наступність – наявність послідовного зв'язку між різними етапами освітнього процесу фахової передвищої освіти;
- інноваційність та інтегрованість освіти і науки – врахування сучасних досягнень розвитку науки та відображення результатів наукових досліджень у змісті ОПП;
- студентоцентрованість – зорієтованість освітнього процесу на студента, його здатність навчатися та набувати ним відповідні компетентності;
- формування компетентностей студентів як їхніх результатів навчання;
- врахування потреб, інтересів та вимог усіх зацікавлених сторін (стейкхолдерів);
- інтеграція освітнього процесу у Європейський простір вищої освіти;
- модульність – структурування змісту ОПП;
- збалансованість та реалістичність ОПП – об'єктивність присвоєння кредитів компонентам ОПП, здатність студентів у визначені терміни навчання набути очікувані компетентності за результатами виконання програми;
- гнучкість та мобільність структури ОПП – можливість адаптації структури і змісту ОПП до змін потреб та інтересів зацікавлених сторін (стейкхолдерів);
- відповідність ОПП національній рамці кваліфікацій.

III. Розроблення освітньо-професійної програми

3.1. Нова ОПП розробляється на основі стандартів освітньої діяльності та стандартів фахової передвищої освіти з урахуванням вимог професійних стандартів у відповідній професійній області (за наявності останніх).

3.2. Вимоги до ОПП, які регламентовані стандартами фахової передвищої освіти:

- обсяг кредитів ECTS, необхідний для здобуття фахового молодшого бакалавра;
- наявність переліку компетентностей випускника;
- нормативний зміст підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання;
- форми атестації здобувачів фахової передвищої освіти;
- відповідність вимогам системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості фахової передвищої освіти в Коледжі;
- вимоги професійних стандартів (у разі їх наявності).

3.3. Зміст ОПП:

3.3.1. Освітньо-професійна програма містить такі складові:

- титульна сторінка;
- передмова;
- зміст;
- профіль освітньо-професійної програми;
- перелік компонентів ОПП;
- структурно-логічна схема;
- форма атестації здобувачів фахової передвищої освіти;
- матриця відповідності програмних компетентностей;
- матриця забезпечення програмних результатів навчання;
- вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності в Коледжі.

3.3.2. У передмові ОПП зазначають її відповідність існуючим стандартам, вказують перелік зацікавлених сторін, за участю яких розроблена ОПП (адміністративні та педагогічні працівники Коледжу, студенти тощо), зовнішніх стейкхолдерів (рецензентів), склад проектної (робочої) групи, відомості щодо обговорення та схвалення ОПП на педагогічній раді Коледжу, інформацію про затвердження ОПП.

3.3.3. Опис профілю ОПП відображає основні її риси та найсуттєвішу інформацію про неї, визначає предметну галузь, до якої вона належить, специфічні особливості, що відрізняють ОПП від інших подібних програм. Опис профілю ОПП містить загальну інформацію, мету ОПП, характеристику ОПП, а також інформацію щодо:

- здатності випускника до працевлаштування та подальшого навчання;
- викладання та оцінювання;
- програмних компетентностей (інтегральних, загальних та фахових);
- програмних результатів навчання (знань, умінь, здатностей до комунікацій, самостійної діяльності, відповідальності);
- ресурсного забезпечення реалізації програми та академічної мобільності.

3.3.4. Розподіл змісту ОПП за групами компонентів та циклами підготовки відображає розподіл обсягу компонент ОПП за циклами загальної та професійної підготовки та обов'язковими і вибірковими складовими.

3.3.5. Перелік компонент ОПП – назви обов'язкових і вибіркових компонент ОПП з їхніми кодами, обсягами в кредитах та формами підсумкового контролю у розрізі циклів загальної і професійної підготовки.

3.3.6. Структурно-логічна схема послідовності вивчення компонент ОПП – схематичне відображення логічної послідовності вивчення навчальних дисциплін та інших компонент ОПП.

3.3.7. Інформація щодо форм атестації – форми підсумкової атестації здобувачів фахової передвищої освіти за результатами виконання ОПП.

3.3.8. Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами ОПП та матриця відповідності програмних компетентностей навчальним компонентам визначають взаємозв'язок програмних результатів навчання, програмних компетентностей та компонентів ОПП.

3.3.9. Розподіл змісту ОПП за групами компонентів та циклами підготовки, перелік компонентів ОПП визначає педагогічна рада Коледжу, відповідно до вимог Положення про організацію освітнього процесу в Коледжі.

3.4. Етапи розроблення нової ОПП:

- формування проєктної (робочої) групи та призначення відповідального керівника за випуск (ОПП) (I етап);
- аналіз актуальності ОПП та оцінювання достатності наявних ресурсів (II етап);
- визначення профілю ОПП (III етап);
- визначення освітнього змісту ОПП та розроблення навчального плану (IV етап);
- розроблення системи оцінювання якості ОПП з метою її удосконалення (V етап).

3.5. I етап. Формування проєктної (робочої) групи та призначення відповідального керівника за випуск освітньо-професійної програми.

3.5.1. Нова ОПП розробляється за ініціативою керівництва Коледжу.

3.5.2. Розробці нової ОПП передуює порівняльний аналіз її ініціаторів аналогічних спрямувань, що діють в провідних зарубіжних і вітчизняних закладах фахової передвищої освіти – їх тривалості, переліку навчальних дисциплін, рівня викладання та ін.

3.5.3. Розроблення, моніторинг та перегляд кожної ОПП здійснюється проєктними (робочими) групами.

3.5.4. Проектні (робочі) групи формуються окремо за кожною ОПП на період її розроблення, моніторингу, перегляду, проведення процедур зовнішнього оцінювання (ліцензування, акредитація), самооцінювання або інших необхідних процедур.

3.5.5. Склад проектної (робочої) групи ОПП затверджується наказом директора Коледжу.

3.5.6. Дотримання ліцензійних умов щодо наявності у складі проектної (робочої) групи:

– для фахової передвищої освіти – не менше трьох педагогічних працівників, які працюють у закладі освіти за основним місцем роботи, мають кваліфікацію відповідно до спеціальності та вищу педагогічну категорію. Відповідність спеціальності визначається згідно з документами про вищу освіту або про науковий ступінь, або наявність у не більш як половини складу проектної (робочої) групи досвіду практичної роботи за відповідною спеціальністю не менше п'яти років, у тому числі педагогічної чи науково-педагогічної діяльності. Керівником проектної (робочої) групи призначається один з її членів, який має стаж педагогічної роботи не менш як п'ять років.

3.5.7. Одна й та ж сама особа може бути членом декількох проектних (робочих) груп. З метою узгодження підходів щодо розроблення ОПП рекомендується до складу проектних (робочих) груп включати голову випускової циклової комісії.

3.5.8. Рекомендується включати до складу проектної (робочої) групи стейкхолдерів (роботодавців, органів студентського самоврядування, професіоналів тощо) або залучати до діяльності проектної (робочої) групи в інших формах, з метою забезпечення участі в розробці, моніторингу та перегляду ОПП зацікавлених сторін.

3.5.9. Керівник, який очолює проектну (робочу) групу – є відповідальним керівником за випуск (ОПП), педагогічний працівник, який має вищу освіту відповідно до спеціальності, вищу педагогічну категорію зі стажем педагогічної роботи не менше 5 років.

3.5.10. Відповідальний керівник за випуск ОПП може бути керівником лише однієї ОПП.

3.5.11. Дострокове припинення роботи й призначення нового керівника ОПП і членів проектної (робочої) групи здійснюється на підставі наказу директора Коледжу.

3.5.12. При розробці спільної ОПП створюється проектна (робоча) група, до складу якої входять представники всіх учасників-партнерів, які беруть участь в реалізації нової спільної ОПП. У цьому випадку проектна (робоча) група повинна забезпечити облік вимог усіх сторін, які будуть забезпечувати її реалізацію, у тій мірі, в якій кожна зі сторін забезпечує внесок у ОПП.

3.5.13. Основні завдання проектних (робочих) груп:

- визначення виду ОПП;
- встановлення актуальності ОПП;
- формування профілю програми;
- визначення форми навчання та організації освітнього процесу;

- визначають освітні компоненти;
- розробляють навчальний план та інші нормативні документи, що організаційно супроводжують процес підготовки здобувачів освіти за відповідною ОПП з врахуванням рекомендацій навчальної частини та вимог методичної ради Коледжу;
- дають завдання випусковій цикловій комісії Коледжу на розроблення навчально-методичного забезпечення ОПП;
- здійснюють аналіз відповідності ОПП Ліцензійним умовам;
- формують пропозиції та узагальнюють рекомендації з вдосконалення існуючої ОПП;
- проводять моніторинг ОПП (узагальнюють пропозиції та рекомендації, здійснюють самообстеження та самооцінювання) та сприяють періодичному перегляду ОПП;
- здійснюють контроль за реалізацією ОПП педагогічними працівниками, цикловими комісіями Коледжу.

3.5.14. Координацію діяльності усіх проєктних (робочих) груп Коледжу здійснює заступник директора з навчальної роботи.

3.6. II етап. Аналіз актуальності освітньо-професійної програми та оцінювання достатності наявних ресурсів.

3.6.1. Аналіз актуальності ОПП полягає у встановленні суспільної потреби в ОПП, її потенціалі шляхом консультацій із зацікавленими сторонами (здобувачами освіти, випускниками Коледжу, роботодавцями, професіоналами тощо), з'ясуванні виконання основних умов її запровадження.

3.6.2. Проєктна (робоча) група проводить аналіз ринку освітніх послуг і можливості позиціонування на ньому ОПП, аналіз ринку праці, на який орієнтована нова ОПП, можливостей майбутнього працевлаштування для потенційних випускників.

3.6.3. Проєктна (робоча) група, виходячи з прогнозованої структури ОПП, з врахуванням Ліцензійних умов, за результатами аналізу, здійснює попередню загальну оцінку достатності наявних ресурсів (кадрових, фінансових, організаційних тощо) для її реалізації та потреби залучення зовнішніх ресурсів.

3.7. III етап. Визначення профілю ОПП.

3.7.1. Проєктною (робочою) групою складається як короткий документ – профіль програми, створений для представлення в формі загальної інформації про ОПП.

3.7.2. Визначення профілю полягає у визначенні мети ОПП, загальних та фахових програмних компетентностей, які повинні бути досягнуті в результаті навчання, кінцевих (програмних) результатів навчання з урахуванням положень Національної рамки кваліфікацій, вимог стандартів фахової передвищої освіти (за наявності), встановлення необхідного обсягу ОПП у кредитах ECTS.

3.7.3. При визначенні та формулюванні програмних компетентностей та результатів навчання потрібно забезпечити активну роль представників ринку

праці в процесі формування компетентнісного опису моделі майбутнього фахівця.

3.7.4. Програмні компетентності (описані за видами: інтегральні, загальні, спеціальні) – загалом від 10 до 15 найважливіших компетентностей, визначають специфіку ОПП. Компетентності випускника відображають погляд роботодавця (замовника) на освітню та професійну підготовку потенційного працівника. Для формування програмних компетентностей ОПП беруть за основу перелік компетентностей стандарту фахової передвищої (за наявності) освіти за відповідною спеціальністю. Перелік можна доповнити декількома компетентностями, що визначаються специфікою потреб регіонального або секторального ринку праці (цільовий запит роботодавців). Інтегральні та загальні компетентності визначені Національною рамкою кваліфікацій і описані за кваліфікаційними рівнями (5 – фахова передвища освіта). Спеціальні (фахові, предметні) компетентності, як правило, поділяють на три види (в предметній області):

- знання й розуміння,
- когнітивні уміння та навички,
- практичні навички.

3.7.5. Програмні результати навчання – узгоджений набір 15-25 тверджень, які зазначають, що здобувач освіти має знати, розуміти та бути здатним виконувати після успішного завершення навчання за ОПП. Набір програмних результатів навчання є однаковим для всіх здобувачів освіти за ОПП певного рівня. Перелік програмних результатів навчання має корелюватися з визначеним переліком загальних і спеціальних (фахових, предметних) компетентностей.

3.7.6. Критерії, які повинні відповідати результатам навчання:

- корисність – мають сприйматися як такі, що відповідають рівню освіти та вимогам/очікуванням громадянського суспільства та держави, релевантність відповідним програмним компетентностям;
- конкретність – забезпечувати достатній рівень деталізації, бути чіткими і однозначними, написаними зрозумілою мовою, дозволяючи чітко окреслити зміст вимог до здобувача освіти;
- стандартизованість – визначати стандартні вимоги, яким повинен відповідати здобувач освіти;
- відповідність – відповідати кваліфікаційним вимогам, бути взаємозв'язаними із освітніми рівнями та кваліфікаційними рівнями Національної рамки кваліфікацій;
- об'єктивність – сформульованими нейтрально, уникаючи зайвої амбітності та суб'єктивності;
- досяжність – реалістичними, з погляду часу та ресурсів, необхідних для їх досягнення;
- діагностичність – повинні мати об'єктивні ознаки їх досягнення чи недосягнення та визначати вимоги до присудження кредитів ECTS;
- вимірюваність – має існувати спосіб та шкала для вимірювання ступеня досягнення результату прямими або непрямыми методами.

3.7.7. Формулювання результатів навчання та порядок оформлення:

- визначити, якій сфері (спеціальній чи загальній, предметній області, особливі навички тощо) має відповідати результат навчання;
- зазначити тип результату навчання (знання, навички, здатності, інші компетентності);
- визначити активне дієслово відповідного рівня;
- зазначити предмет вивчення або предмет дії (іменник, що слідує за дієсловом);
- за необхідності навести умови/обмеження, за яких слід демонструвати результат навчання;
- перевірити результат навчання відповідності вище зазначеним критеріям та визначити засіб оцінювання його досягнення.

3.7.8. При розробленні програмних результатів навчання, необхідно виробити чіткі критерії оцінювання сформульованого результату, що необхідно проводити на підставі формулювання програмних результатів:

- результати навчання характеризують те, що здобувач освіти повинен продемонструвати після успішного завершення ОПП (демонстрація знань, умінь, здатності виконувати тощо);
- повний набір програмних результатів навчання виражає характерні особливості ОПП.

3.7.9. Перевірку кореляції результатів навчання програмним компетентностям проводити за допомогою матриці відповідності програмних компетентностей програмним результатам навчання за ОПП.

3.8. IV етап. Визначення змісту ОПП та розроблення навчального плану.

3.8.1. Основні етапи визначення змісту ОПП та її компонента:

- 1) складання переліку освітніх компонентів ОПП;
- 2) обрання освітніх технологій і розроблення навчального плану;
- 3) розроблення програм навчальних дисциплін.

3.8.2. Проектна (робоча) група на підставі програмних компетентностей та програмних результатів навчання:

- визначає загальний бюджет часу – обсяг кредитів ECTS, необхідних для досягнення зазначених результатів, який необхідно розподілити;
- здійснює структурування результатів навчання (модулів або навчальних дисциплін, інших складових навчального курсу, практик, дослідницьких проектів, лабораторних робіт та інших відповідних навчальних заходів) та розподіляє кредити ECTS, необхідні для досягнення зазначених результатів.

3.8.3. При призначенні кредитів ECTS освітнім компонентам ОПП слід віддавати перевагу стандартизованому підходу, коли обсяг кожного компонента є стандартним або кратним.

3.8.4. Визначення кількості кредитів ECTS для освітнього компонента здійснюється шляхом оцінки навантаження, необхідного для досягнення результатів навчання. Мінімальна кількість кредитів ECTS для освітнього

компоненту складає 3,0 кредити ECTS. Кількість освітніх компонентів на навчальний рік – не більше 18.

3.8.5. В переліку компонентів ОПП зазначаються назви навчальних дисциплін, практик, а також обсяг цих компонентів у кредитах та форма підсумкового контролю. Усі компоненти у фаховій передвищій освіті групуються у два цикли:

- загальної підготовки;
- професійної підготовки.

У кожному циклі виділяються:

- обов'язкові компоненти ОПП;
- вибіркові компоненти ОПП.

Обов'язковий компонент ОПП, спрямований на забезпечення загальних і фахових компетентностей спеціальності, має бути уніфікованим в освітніх програмах у межах певної спеціальності.

Обсяг вибіркового компонента ОПП фахового молодшого бакалавра має складати не менш ніж 10%.

3.8.6. Визначення підходів до викладання, навчання та оцінювання.

3.8.6.1. Проектна (робоча) група має погодити спосіб найкращого розвитку та оцінювання компетентностей і досягнення бажаних результатів навчання, а також передбачити різноманітні підходи до навчання, викладання та оцінювання.

3.8.6.2. Проектні (робочі) групи мають провести тест щодо узгодження результатів навчання та програмних компетентностей:

- узгодження програмних результатів навчання з Національною рамкою кваліфікацій;
- узгодження програмних результатів навчання зі стандартами освіти (за наявності);
- узгодження результатів вивчення навчальної дисципліни з програмними результатами навчання (матриця відповідності програмних результатів навчання освітнім компонентам ОПП);
- узгодження модульних (дисциплінарних) результатів навчання з програмними компетентностями (матриця відповідності програмних компетентностей освітнім компонентам ОПП);
- узгодження методів викладання з відповідними результатами навчання для досягнення бажаних результатів навчання;
- узгодження методів оцінювання.

3.8.8. Обрання освітніх технологій та розроблення навчального плану.

3.8.8.1. Відповідно до профілю ОПП та переліку її освітніх компонентів проектна (робоча) група розробляє навчальний план ОПП (згідно вимог цього Положення).

3.8.8.2. Проектна (робоча) група повинна враховувати, що обсяг самостійної роботи здобувачів фахової передвищої освіти встановлюється в межах від 1/3 до 2/3 загального обсягу навчального часу студента, відведеного для вивчення конкретної дисципліни.

Органи студентського самоврядування можуть подавати пропозиції та зауваження щодо змісту навчальних планів.

3.8.8.3. Проектна (робоча) група має узгодити свої пропозиції при проектуванні кадрового забезпечення ОПП щодо складу педагогічних працівників для викладання дисциплін, внесених у проєкт навчального плану, з цикловими комісіями, на яких працюють такі педагогічні працівники.

3.8.9. Розроблення програм навчальних дисциплін.

3.8.9.1. За завданнями проєктних (робочих) груп програми навчальних дисциплін розробляються на цикловій комісії згідно з вимогами та інструкціями щодо розроблення ОПП.

3.8.9.2. Органи студентського самоврядування можуть надавати пропозиції та зауваження щодо змісту програм навчальних дисциплін.

3.8.9.3. Програма навчальної дисципліни розробляється на термін дії навчального плану, за необхідності до неї можуть вноситись зміни.

3.8.9.4. На підставі робочої програми навчальної дисципліни на поточний навчальний рік на циклових комісіях розробляється навчально-методичне забезпечення.

3.9. V етап. Розроблення системи оцінювання якості освітньої програми з метою її удосконалення

3.9.1. Проектна (робоча) група та педагогічні працівники, які реалізують ОПП несуть відповідальність за якість ОПП. З метою контролю за якістю ОПП та їх вдосконалення проводяться різні процедури оцінювання на якість ОПП: зовнішні, внутрішні й непрямі.

3.9.2. Визначають основні процедури зовнішнього оцінювання та визнання якості ОПП:

- сертифікація ОПП – процедура встановлення відповідності якісних характеристик ОПП певним стандартам якості організації, що сертифікує ОПП;

3.9.3. Для всіх ОПП рекомендується регулярно проводити оцінку підготовки фахівців і затребуваних компетентностей (результатів навчання) з точки зору роботодавців, а також затребуваних результатів навчання з точки зору випускників. Процедурою такої оцінки є опитування роботодавців та випускників (анкетування, інтерв'ювання, соціологічне дослідження тощо).

3.9.4. Внутрішня оцінка якості ОПП повинна відповідати основним процедурам. Самообстеження ОПП, яке може проводитися в рамках процедур зовнішнього оцінювання якості (акредитації будь-якого виду), так і з ініціативи відповідального керівника за випуск ОПП з метою планових процедур контролю якості.

3.9.5. Залежно від цілей проведення самообстеження визначаються процедури і терміни його проведення. За рішенням директора Коледжу для проведення самообстеження ОПП і підготовки звіту призначається комісія (у складі 3-5 осіб з числа педагогічних працівників Коледжу, (що реалізує ОПП); бажано залучення до проведення самообстеження ОПП представників ключових роботодавців, здобувачів освіти, педагогічних працівників програми.

3.9.6. Результати проведеного самообстеження оформлюються у формі звіту про результати самообстеження. Результати самообстеження ОПП готуються членами комісії з самообстеження і узгоджуються з усіма залученими до цієї процедури учасниками у формі звіту. Звіт повинен містити висновки про якість ОПП і пропозиції щодо її вдосконалення, включаючи, за необхідності, пропозиції щодо внесення змін до ОПП, модернізації ОП і/або прийняттю інших управлінських рішень.

3.9.7. Звіт про результати самообстеження затверджується на засіданні педагогічної ради Коледжу.

3.9.8. Внесення в ОПП змін, що відносяться до компетенції педагогічної ради Коледжу, затверджується на засіданні педагогічної ради Коледжу на підставі рекомендацій, наданих відповідальним керівником за випуск ОПП.

IV. ПОРЯДОК ЗАТВЕРДЖЕННЯ, ВІДКРИТТЯ, АКРЕДИТАЦІЇ ТА ЗАКРИТТЯ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

4.1. Затвердження ОПП.

4.1.1. Затвердження нової ОПП повинно відбуватись шляхом послідовної єдиної процедури затвердження, що передбачає їх розгляд такими підрозділами:

- проектною (робочою) групою, позитивне рішення якої є підставою для передачі матеріалів на засідання випускової циклової комісії;
- випусковою цикловою комісією (спільним засіданням випускових циклових комісій);
- методичною радою Коледжу, яка здійснює перевірку збалансованості та реалістичності програми, раціональності розподілу кредитів, повноту документального забезпечення та відповідність ОПП Ліцензійним умовам.
- педагогічною радою Коледжу;
- наказом директора Коледжу.

4.1.2. Результатом розгляду ОПП є – прийняття рішення про затвердження ОПП, направлення на доопрацювання ОПП або відмова у затвердженні ОПП.

4.1.3. Навчальний план підготовки фахівців затверджується рішенням педагогічної ради Коледжу і вводиться в дію наказом директора Коледжу. Підпис директора Коледжу скріплюється печаткою Коледжу.

4.2. Відкриття ОПП та набір здобувачів освіти.

4.2.1. Згідно з Правилами прийому до Коледжу, набір здобувачів освіти на навчання за ОПП здійснюється приймальною комісією Коледжу централізовано.

4.2.2. Освітньо-професійна програма може бути внесена до Правил прийому і на навчання за нею може бути оголошено набір здобувачів освіти лише за умови затвердження ОПП і наявності ліцензії Коледжу на здійснення освітньої діяльності за спеціальністю, в рамках якої відкривається ОПП.

4.2.3 Якщо на ОПП не здійснено набір здобувачів освіти у зв'язку з її недостатньою затребуваністю, то проєктна (робоча) група може в подальшому:

- відмовитися від її реалізації, в порядку, встановленому п. 5.4 цього Положення;

- провести удосконалення ОПП з метою підвищення її конкурентоспроможності та привабливості на ринку освітніх послуг, надати матеріали удосконалення педагогічній раді Коледжу.

4.2.4. У разі схвалення проведеного удосконалення педагогічною радою Коледжу набір здобувачів освіти на навчання за удосконаленою ОПП здійснюється приймальною комісією Коледжу в наступному календарному році.

4.3. Акредитація освітньо-професійної програми.

4.3.1. З метою проведення акредитаційної експертизи ОПП спеціальності за освітньо-професійним ступенем фахового молодшого бакалавра Коледж подає до центрального органу виконавчої влади із забезпечення якості освіти в електронному вигляді заяву та документи, що підтверджують відповідність освітньо-професійної програми та освітньої діяльності за цією програмою вимогам та критеріям, встановленим положенням про акредитацію освітньо-професійних програм.

4.4. Закриття ОПП.

4.4.1. Освітньо-професійна програма може бути вилучена з переліку ОПП, що реалізуються в Коледжі, за таких умов:

- з ініціативи Коледжу, при їх відмові від реалізації ОПП;
- з ініціативи Коледжу (за поданням приймальної комісії), у разі відсутності набору здобувачів освіти на навчання за ОПП протягом 2 років;
- з ініціативи Коледжу, якщо в результаті будь-якої з процедур зовнішньої або внутрішньої оцінки якості ОПП отримано висновки про її низьку якість.

4.4.2 Рішення про вилучення ОПП з числа ОПП, що реалізуються в Коледжі, приймає Педагогічна рада Коледжу.

V. ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ, МОНІТОРИНГУ ТА ПЕРІОДИЧНОГО ПЕРЕГЛЯДУ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

5.1. Порядок реалізації освітньо-професійної програми.

Порядок реалізації ОПП визначається Положенням про організацію освітнього процесу Коледжу. Для планування освітнього процесу на кожний навчальний рік навчальною частиною Коледжу, разом із випусковою цикловою комісією складається робочий навчальний план ОПП. У робочому навчальному плані обумовлюються щорічні особливості організації освітнього процесу для ОПП та зміст варіативної частини (блоку дисциплін за вільним вибором здобувачів освіти).

5.2. Управління освітньою програмою.

5.2.1. Управління ОПП здійснюється на адміністративному та академічному рівнях.

5.2.2. Адміністративне управління ОПП здійснює заступник директора з навчальної роботи, завідувач відділення та голова циклової комісії, на якій вона реалізується.

Основні функції адміністративного управління ОПП:

- організація та управління матеріально-технічним і інфраструктурним забезпеченням;

- інформаційне та навчально-методичне забезпечення в частині надання доступу до інформаційних, бібліотечних та інших загальних ресурсів;

- профорієнтаційна робота з потенційними вступниками;

- взаємодія з випускниками, роботодавцями, професіоналами тощо;

- рекомендації щодо складу екзаменаційних комісій;

- координація забезпечення якості ОПП, що реалізується;

- організація проведення самообстеження ОПП.

5.2.3. Відповідальний керівник та група забезпечення освітньо-професійної програми здійснює академічне управління ОПП.

5.2.4. Основні завдання академічного управління ОПП:

1) організація розроблення ОПП, що базується на принципах колегіальності (профілю, навчальних планів, матриць відповідностей, методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу, включаючи програми навчальних дисциплін, науково-дослідних семінарів, практик, підсумкових державних випробувань тощо, оціночних засобів);

2) забезпечення контролю за якістю роботи педагогічних працівників, які здійснюють реалізацію ОПП;

3) аналіз і впровадження кращого досвіду світової та вітчизняної фахової передвищої освіти у зміст і технологію реалізації ОПП;

4) взаємодія з дослідними підрозділами Коледжу з питань проєктної, дослідницької роботи, практики здобувачів освіти;

5) організація роботи із здобувачами освіти, схильних до академічної кар'єри;

6) взаємодія з роботодавцями та випускниками для уточнення вимог до компетентностей випускника і оцінки обраних технологій реалізації ОПП і якості підготовки фахівців;

7) підготовка ОПП до процедур оцінки якості (включаючи акредитацію, сертифікацію, експертизу).

5.3. Моніторинг освітньо-професійної програми.

5.3.1. Моніторинг ОПП передбачає здійснення та визначення дотримання основних вимог до розробленої ОПП:

- призначення кредитів;

- позначення результатів навчання;

- визначення та розрахунок навчального навантаження досяжними, реалістичними та адекватними.

5.3.2 Група забезпечення, як правило, здійснює моніторинг ОПП. До здійснення моніторингу можуть долучатися експерти: педагогічні працівники, професіонали-практики, здобувачі освіти. Суттєвим елементом для перевірки та перегляду призначення кредитів є зворотний зв'язок із зацікавленими сторонами. Про мету моніторингу та спосіб його здійснення, щоб забезпечити точність та високий відсоток наданих відповідей, група забезпечення має інформувати здобувачів освіти і педагогічний склад.

5.3.3. Проведення результатів моніторингу та оцінювання ОПП та компоненти.

5.3.4. За поданням груп забезпечення систему обов'язкових методів і засобів моніторингу визначає методична рада Коледжу.

5.3.5. Анкета ОПП складається з основних критеріїв забезпечення якості, кожний критерій оцінюється за рівнями: задовольняє, частково задовольняє, не задовольняє. У процесі моніторингу відбувається збір даних за зазначеними позиціями з коментарями.

5.3.6. Результати моніторингу ОПП позначаються в аналітичному звіті, який подається до педагогічної ради Коледжу. За результатами моніторингу ОПП формулюється висновок, оцінку якого проводять із застосуванням трирівневої шкали:

- висока якість – ОПП має високий рівень досягнення результатів;
- достатня якість-ОПП має незначні зауваження щодо її реалізації;
- неналежна якість – ОПП має серйозні недоліки.

5.4. Основні критерії забезпечення якості освітньо-професійних програм.

5.4.1. Якість ОПП забезпечується шляхом визначення та дотримання основних критеріїв результатів навчання, а саме:

- реалізується відповідно до плану розвитку та Статуту Коледжу;
- сприяє виконанню місії та досягнення цілей Коледжу;
- враховує потреби ринку праці та цільової групи (вступники, батьки, роботодавці);
- орієнтована на конкретну професію;
- назва узгоджується із змістом;
- методи і форми навчання, у т.ч. обсяги самостійної роботи здобувачів освіти та виробничої практики, сприяють досягненню цілей ОПП;
- мета і результати навчання за (ОПП) мають бути сформульовані таким чином, щоб слугувати основою для оцінювання знань і навичок випускників, які навчалися за цією програмою;
- мета і результати навчання за (ОПП) мають бути адекватними і порівнюваними з результатами навчання відповідного рівня освіти;
- мета і результати навчання за (ОПП) мають відповідати вимогам і тенденціям законодавства, що регулює відповідну професійну сферу;
- мета та результати навчання мають враховувати необхідність набуття та застосування знань і навичок, зазначених у стандарті освіти (за наявності);

- практична підготовка (практика), що необхідна для досягнення результатів навчання, має забезпечувати набуття і застосування здобувачами освіти ефективних методів роботи;
- організація проведення практик має бути чітко регламентована, вимоги для її успішного завершення визначені;
- здобувачам освіти має бути надана інструкція щодо проходження практик та відповідне керівництво у робочому середовищі;
- мета і результати навчання за (ОПП) мають відповідати вимогам і тенденціям законодавства, що регулює гендерну рівність освіти.

5.5. Розвиток освітньо-професійної програми та вимоги до педагогічних працівників, які її реалізують.

5.5.1. Вимоги до розвитку ОПП та педагогічних працівників, які її реалізують:

- розвиток є безперервним процесом;
- до розвитку залучені внутрішні та зовнішні стейкхолдери (здобувачі освіти і роботодавці);
- ознайомлення педагогічних працівників, які реалізують ОПП, з її цілями та своєї ролі у їх досягненні;
- визначення тактики для усунення недоліків, та стратегії для реалізації відповідного плану дій;
- система зворотного зв'язку (за участю здобувачів освіти, випускників, роботодавців, викладачів) є ефективною, а її результати прикладними;
- кваліфікація педагогічних працівників, які реалізують ОПП, відповідає вимогам, встановленим законодавством;
- педагогічні працівники, які реалізують (ОПП), мають відповідний рівень викладацької компетентності;
- педагогічні працівники, які реалізують (ОПП), співпрацюють із зацікавленими особами поза межами Коледжу та з провідними фахівцями;
- ефективна система розвитку персоналу: педагогічні працівники, які реалізують (ОПП), мають можливості для самовдосконалення та саморозвитку, проводяться регулярні анкетування та/або застосовуються інші методи розвитку педагогічних кадрів;
- вивчення досвіду та сприяння запрошенню педагогічних працівників (у тому числі із закордонних ЗО) з метою консультацій чи викладання у межах ОПП;
- педагогічні працівники, які реалізують ОПП, регулярно використовують у подальшому свої знання та навички поза Коледжем та беруть участь у конференціях;
- кількість штатних педагогічних працівників визначається на основі їх обов'язків, обсягів викладання і кількості здобувачів освіти та є цілком достатньою для досягнення цілей і результатів навчання;
- склад педагогічних працівників, які реалізують ОПП, за віком і відсоток молодих спеціалістів забезпечує стійкість викладання в Коледжі;
- склад педагогічних працівників, які реалізують ОПП, забезпечує - у реалізації ОПП дотримується принцип гендерної стратегії: рівності у доступі

до якісної освіти, можливості особистісного розвитку, професійного самовизначення та кар'єрного зростання;

- вимоги для вступу на навчання здобувачів освіти базуються на якостях, необхідних для досягнення результатів навчання;

- система консультування здобувачів освіти (щодо навчання, кар'єри тощо) є ефективною;

- оцінювання результатів навчання включає в себе зворотний зв'язок здобувачів освіти, який підтримує їх розвиток;

- здобувачі освіти беруть участь у програмах міжнародної мобільності(за наявності);

- здобувачі освіти залучені у процес прийняття рішень на різних інституційних рівнях.

5.5.2. Критерії оцінки навчального середовища Коледжу:

- включає всі приміщення, що необхідні для проведення навчання (аудиторії, навчальні кабінети, лабораторії тощо);

- має достатній потенціал, враховуючи кількісний склад здобувачів освіти;

- обладнано відповідно до сучасних вимог (відео проектори, інтерактивні дошки, Інтернет тощо).

5.6. Перегляд освітньо-професійних програм.

5.6.1. Перегляд ОПП з метою їх удосконалення здійснюється у формах оновлення або модернізації. ОПП може щорічно оновлюватися в частині усіх компонентів, крім місії (цілей) і програмних навчальних результатів.

5.6.2. Перегляд та оновлення ОПП проводять на підставі:

- ініціативи і пропозиції відповідального керівника ОПП та групи забезпечення або педагогічних працівників, які її реалізують;

- результатів оцінювання якості ОПП;

- об'єктивних змін інфраструктурного, кадрового характеру і/або інших ресурсних умов реалізації ОПП.

5.6.3. Оновлення відображаються у відповідних структурних елементах ОПП (навчальному плані, матрицях, робочих програмах навчальних дисциплін, програмах практик і т.п.).

5.6.4. Навчальні плани підлягають моніторингу та періодичному перегляду (не рідше одного разу за повний курс навчання за ОПП). Розробку нових навчальних планів проводять на підставі:

- затвердження Кабінетом Міністрів України нового переліку спеціальностей або внесення змін до чинного переліку;

- затвердження нових стандартів освіти;

- внесення змін до нормативних освітніх компонентів;

- внесення змін до дисциплін самостійного вибору здобувачів освіти.

5.6.5. Оновлення та модернізація ОПП має на меті більш значну зміну в її змісті та умовах реалізації, ніж при плановому оновленні, і може стосуватися також мети (місії), програмних навчальних результатів. Зміна виду ОПП також відноситься до удосконалення. Умови модернізації ОПП та проведення її можливе з:

- ініціативи керівництва Коледжу у разі незадовільних висновків про її якість в результаті самообстеження або аналізу динаміки набору здобувачів освіти;

- ініціативи відповідального керівника за відсутності набору вступників на навчання;

- ініціативи проєктної (робочої) групи з метою врахування змін, що відбулися в науковому професійному полі, в яких реалізується ОПП, а також змін ринку освітніх послуг або ринку праці.

- наявності висновків про недостатньо високу якість за результатами різних процедур оцінки якості ОПП.

5.6.6. Для актуалізації модернізації ОПП бажано залучення зовнішніх стейкхолдерів (представників роботодавців, зовнішніх відносно ОПП експертів як з професійної спільноти Коледжу, так і незалежних). Затвердження оновленої ОПП разом з обґрунтуванням внесених до неї змін проводиться за встановленим порядком.

5.6.7. З ініціативи проєктної(робочої) групи, що реалізує ОПП, повторне затвердження ОПП відбувається, у разі її значного оновлення. Значним вважається оновлення складу ОПП (складу дисциплін, практик та їх обсягу в кредитах ECTS) більше, ніж на 50 %.

Прикінцеві положення

1. Це Положення затверджується педагогічною радою Коледжу та вводиться в дію наказом директора Коледжу.

2. Відповідальність за впровадження Положення несе заступник директора з навчальної роботи, відповідальний керівник за випуск ОПП, голови циклових комісій.

3. Положення підлягає перегляду та доопрацюванню, відповідно до змін нормативної бази України в сфері фахової передвищої освіти.